

Súd: Okresný súd Žilina  
Spisová značka: 37P/271/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117206501  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová  
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5117206501.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Silviou Tisovou vo veci starostlivosti o maloleté deti

N. N., nar. XX.XX.XXXX a  
A. N., nar. XX.XX.XXXX

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka E. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚZVJS Q. a otec: Bc. N. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/X-XX, N. Bystrica, t.č. bytom C. V. XX/XX, U., právne zastúpený: Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 6, Žilina, IČO: 36 421 910, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom, takto

### rozhodol:

Mal. N., nar. XX.XX.XXXX, a mal. A., nar. X.X.XXXX, z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. N. sumou 50 € a mal. A. sumou 50 € mesačne od 1.2.2017, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám otca.

Matka je p o v i n n á uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.2.2017 do 31.5.2018 vo výške 445,22 € na každé dieťa, pričom je jej povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 10 € na každé dieťa spolu s bežným výživným.

Návrhy matky na úpravu styku s mal. deťmi a o uloženie povinnosti otcovi informovať o mal. deťoch z a m i e t a .

Týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P/87/2015 - 17 zo dňa 15.12.2015 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom.

### odôvodnenie:

1) Návrhom doručeným súdu dňa 22. 2. 2017 sa otec domáhal zverenia mal. detí do svojej starostlivosti z dôvodu, že matka mal. detí bola odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody. V prípade neodkladného opatrenia požadoval výživné v minimálnej výške, návrh na výživné upravil na sumu 50 € mesačne, keďže matka je vo výkone trestu pracovne zaradená.

2) Stará matka, ktorá pôvodne žiadala maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti návrh vzala späť a v tejto časti bolo konanie pred Okresným súdom Považská Bystrica zastavené.

3) Kolízny opatrovník prešetril pomery v rodine a zistil, že otec zabezpečuje starostlivosť o mal. deti od 1. 2. 2017 a starostlivosť zabezpečuje bez zistených nedostatkov, pri ktorých mu pomáha matka matky mal. detí. Títo majú medzi sebou dobré vzťahy, komunikujú spolu o potrebách detí. Neodkladným opatrením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoP/22/2017-43 zo dňa 12. 4. 2017 boli mal. deti zverené do starostlivosti otca a výživné matky bolo určené vo výške minimálneho výživného.

4) Okresný súd Považská Bystrica preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Žilina uznesením právoplatným 11. 10. 2017.

5) Matka sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným súdu 20. 11. 2017 v tom smere, že keďže bola odsúdená na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody predbežne do 15. 2. 2024, nie je z jej strany možnosť zabezpečovať starostlivosť o deti, pričom vie, že otec má s deťmi dobrý vzťah a vzorne sa o ne postará. Súhlasila, aby do jej návratu z výkonu trestu deti boli zverené otcovi. Zároveň žiadala, aby bolo starej matke (matkinej matke) umožnené stretávať sa s deťmi, nakoľko majú medzi sebou vytvorený silný citový vzťah. Navrhla, aby súd nariadil otcovi nebrániť jej v kontakte s deťmi v pravidelných návštevách alebo telefonickom či písomnom kontakte za účelom udržiavania vzájomných vzťahov, ako aj nariadil otcovi povinnosť informovať matku o ich zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách, ako aj koníčkoch a záujmom. Výživné navrhla v minimálnej výške.

6) Matka sa pojednávania z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody nezúčastnila, pričom súhlasila, aby súd konal v jej neprítomnosti.

7) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa príjmov a výdavkov účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

8) Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine (ZR), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

9) Podľa § 36 ods. 1, veta prvá, druhá a štvrtá ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

10) Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11) Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR - rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12) Podľa § 62 ZR, ods. 1 - 5

- plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13) Podľa § 65 ods. 1,2 ZR, ak rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti, alebo schváli dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

14) Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15) Naposledy boli rodičovské práva a povinnosti k mal. deťom upravované rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P/87/2015-17 zo dňa 15. 12. 2015, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o zverení mal. detí do starostlivosti matky, ktorá ich mala zastupovať a spravovať ich majetok a o určení vyživovacej povinnosti otca vo výške 100 € na dieťa. Odvtedy došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu uvedenej rodičovskej dohody a rozsudku, keďže matka bola v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 22Tk/1/2014 odsúdená na nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody v dĺžke sedem rokov a teda aktuálne nemôže zabezpečovať osobne starostlivosť o mal. deti. Naproti tomu otec sa o maloleté deti od 1. 2. 2017 riadne stará bez zistených nedostatkov a to aj za pomoci starej matky, ktorá je matkinou matkou. Vzhľadom k tomu súd zveril mal. detí do starostlivosti otca.

16) Keďže maloleté deti sa pravidelne so svojou starou matkou stretávajú, vzťahy v rodine sú dobré, stará matka s otcom komunikuje a dokonca mal. deti navštevujú matku v sprievode starej matky aj vo výkone trestu, súd nepovažoval za nutné striktne upravovať styk mal. detí so starou matkou. Stará matka si pritom návrh na úpravu styku ani nepodala. Nakoľko z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka deťom telefonuje, prípadne takýmto spôsobom komunikuje s otcom, listy matky deťom sú im odovzdávané, súd nevyhoviel ani návrhu matky na úpravu informačnej povinnosti o mal. deťoch, keďže otec si túto povinnosť dobrovoľne plní. Súd pritom poukazuje na to, že otcovi nie je povolené a nemá teda možnosť sám matku kontaktovať v zariadení na výkon trestu odňatia slobody. Pre úplnosť súd dodáva, že nepovažuje za vhodné ukladať rodičovi povinnosť maloleté deti vodiť do ústavov na výkon trestu odňatia slobody, pretože takéto zariadenia nepovažuje za vhodné pre ich vývoj; vždy to závisí aj od osobnosti dieťaťa jeho veku, zrelosti povahy a podobne. Preto prípadný styk mal. detí s matkou ponecháva na úvahu otca, ktorý mal. deti pozná a je mu známy ich aktuálny psychický stav, je však samozrejme vhodné, keď je kontakt s matkou za účelom udržiavania vzťahov zachovaný, pričom súd má teda preukázané, že sa tak na dobrovoľnej báze aj deje. Súd preto návrhy matky ohľadne úpravy styku a informačnej povinnosti zamietol.

17) Pri určení výživného súd vychádzal z okolností, že matka nevlastní žiaden majetok, predtým pracovala ako banková úradníčka a viedla účtovníctvo. Vo výkone trestu je pracovne zaradená a dosahuje hrubý príjem 180 € (od 03/2017). V prvom rade súd konštatuje, že samotný výkon trestu odňatia slobody vzhľadom k tomu, že matka bola odsúdená pre úmyselnú trestnú činnosť (úverový podvod spáchaný v rámci organizovanej skupiny), neodôvodňuje určiť minimálne výživné. Matka si musela byť vedomá svojej protiprávnej činnosti, a preto za to musí niesť následky a to nielen trestno-právne. Páchanie takejto trestnej činnosti a s tým spojené zníženie príjmu nemôže ísť na úkon výživného na mal. deti. Preto súd schopnosti matky nehodnotil výškou odmeny, ktorú dosahuje vo výkone trestu odňatia slobody, ale jej potenciálom, teda príjmom, ktorý mohla dosiahnuť, keby viedla riadne a poctivý život a riadne sa zamestnala. Súd má za to, že matka by v civilnom živote mohla dosahovať príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy, t. j. 435 € brutto v roku 2017 a 480 € brutto v roku 2018, čomu zodpovedá pri dvoch vyživovacích povinnostiach čistý príjem vrátane daňového bonusu 417 až 423 €. V prípade dvoch vyživovacích povinnostiach súd určuje minimálne výživné vo výške 25 % z čistého príjmu, čomu zodpovedá suma 100 až 105 € mesačne na obe deti. Súd preto výživné určil vo výške 50 € na každé dieťa, vzhľadom k tomu, že sú približne rovnakého veku a potrieb. Maloletá A. je síce zdravotne ťažko postihnutá, má problémy s rastom, ale do základnej školy pôjde až od septembra 2018, pričom maloletý N. už základnú školu navštevuje. Potreby oboch detí sú bežné. Výživné súd určil od dňa, keď maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti otca, teda od 1. 2. 2017.

18) Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19) Matka v období od februára do apríla 2017 výživné nehradila vôbec, následne hradila minimálne výživné (27,13 € do 06/2017 a 27,32 € od 07/2017) na každé dieťa. Výška nedoplatku na zročnom výživnom ako rozdiel medzi hradeným a určeným výživným teda činí na dieťa 150 € (3 x 50 €) v období 02/17 - 04/17, 45,74 € za 05/17 - 06/17 (2 x 22,87) a 249,48 € za obdobie od 07/17-05/18 (11 mesiacov x 22,68 €). Spolu zameškané výživné činí 445,22 € na dieťa. Tento nedoplatok súd zaviazal matku hradiť v mesačných splátkach po 10 € na každé dieťa spolu s bežným výživným. Vzhľadom k tomu, že matka nedokáže ovplyvniť výšku svojho príjmu, súd nepodmienil splatenie splátok stratou ich výhody v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, pretože by to bolo neprimerane prísne.

20) Nakoľko došlo k zmene ostatného rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom, súd toto poznamenal vo výroku rozhodnutia.

21) Po vyhlásení rozsudku sa otec a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.